

8 bin 400 KHK'lıyı göreve iade ettik

İSA TATLİCAN

ABONE OL

Google News

OHAL işlemleri İnceleme Komisyonu Başkanı **Salih Tanrıkulu**: Komisyon önüne gelen her bir dosyanın, en az bir insana bir aileye karşılık geldiğini çok iyi biliyor. Öncelikle kişinin başvuru dilekçesindeki beyanlarından yola çıkarak, kurum ihraç sebepleri ile birlikte tespit edilen bulgular titizlikle ele alınıyor. Komisyon bugüne kadar 8 bin 400 başvuruyu kabul ederek, kamu görevine iadesini sağladı.

15 Temmuz 2016 tarihinde Fetullahçı Terör Örgütü tarafından gerçekleştirilen darbe girişiminin ardından örgütle iltisaklı olduğu öğrenilen 125 bin kişi kamu görevinden uzaklaştırıldı. Görevden uzaklaştırılanların itirazlarını araştırması için kurulan OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu ise Aralık 2017'den bu yana büyük bir titizlikle kendisine yapılan başvuruları karara bağlıyor. Son günlerde yeniden tartışma konusu olan KHK ile kamu görevinden uzaklaştırılanlar konusunda merak edilen tüm sorulara cevap bulmak için OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu Başkanı **Salih Tanrıkulu** ile biraraya geldik.

KOMİSYONUMUZA 126 BİN BAŞVURU YAPILDI

-Salih Bey, sizin de takip ettiğiniz gibi KHK ile kamu görevinden uzaklaştırılanlar yeniden Türkiye gündeminde. Öncelikle şunu sormak istiyorum. Bugüne kadar size kaç başvuru yapıldı?

15 Temmuz 2016 tarihinde FETÖ tarafından gerçekleştirilen darbe girişiminin ardından terör örgütünün tüm unsurlarının bertaraf edilmesi amacıyla ilan edilen 'olağanüstü hal' kapsamında yayımlanan KHK'lar ile 125 bin 678'i kamu görevinden çıkarma olmak üzere toplam 131 bin 922 tedbir işlemi uygulandı. Bunlar arasında 3 bin 483 rütbe alma, 2 bin 761 kurum kuruluş kapatma da var.

OHAL dönemindeki kanun hükmünde kararnameler ile meslekten ihraç edilenler, bursu kesilen öğrenciler, rütbeleri alınan emekli güvenlik personeli, kapatılan kurum ile kuruluşlara ilişkin başvurulara bakmak üzere kurulan Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu'na 126 bin 200 müracaat yapıldı.

8 BİN 400 KİŞİ KAMU GÖREVİNE İADE EDİLDİ.

-Komisyon kaç başvuruyu karara bağladı?

OHAL işlemleri İnceleme Komisyonu, incelenmesi ve değerlendirilmesi sona eren başvurulara yönelik 22 Aralık 2017'den itibaren karar vermeye başladı. 8 Kasım 2019 tarihi itibariyle Komisyon tarafından 93 bin 200 başvuru dosyası karara bağlandı. Komisyon 8 bin 400 başvuruyu kabul ederek, kamu görevine iadesini sağladı. 84 bin 800 kişinin başvurusunda ise milli güvenliğe tehdit oluşturan yapı, oluşum ve gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle Komisyonca ret kararı verildi.

-Komisyon görevine devam ediyor mu?

Evet, 33 bin müracaatın incelemesi ise devam ediyor. Bu anlamda Komisyon, 22 aylık süre içerisinde başvuruların yüzde 73'ünü sonuçlandırmış oldu.

KARAR VERİRKEN 20 KRİTERİMİZ VAR

-Başvuru dosyası hakkında karar verirken hangi kriterleri göz önünde bulunduruyorsunuz?

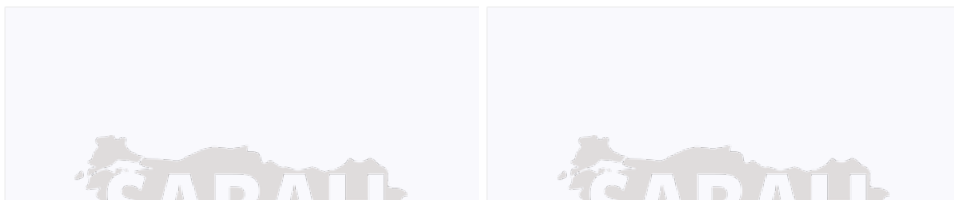
Hakkaniyet gereği başvurular değerlendirilirken tekemmül eden dosyalar KHK sırası da gözetilerek değerlendirmeye alınıyor. Bununla beraber mahkemeden alınan beraat ve savcılıkların verdiği takipsizlik kararı alan dosyalar öncelikle inceleniyor.

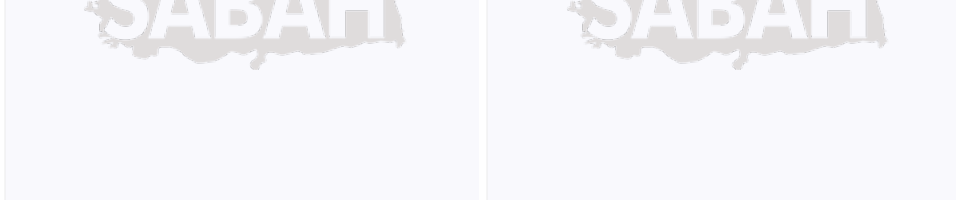
Komisyon tarafından ilgili veriler kişinin örgüt bağlantısını ortaya koyan daha önce kamuoyuyla ile de paylaşılan yirmiden fazla değerlendirme kriterleri göz önünde bulunduruluyor.

-Nedir bu kriterler?

Örneğin; FETÖ/PDY mensuplarının örgüt içi iletişimde kullandıkları "[Bylock](#)" program kullanıcılığı ve içerik tespiti, örgüt liderinin talimatı sonrası [Bank Asya](#)'daki destek mahiyetindeki hesap hareketleri, FETÖ ile iltisaklı, kapatılan ya da kayyum atanan kurumlarla belirli derecelerde irtibatı gösteren SGK kayıtları, FETÖ/PDY 'ye aidiyeti, iltisakı veya irtibatı olduğu gerekçeyle kapatılan dernek, vakıf, sendika, federasyonlarla aidiyeti ortaya koyan bilgiler, bu kurumlara yapılan mali yardımlar ve diğer para transferleri, örgütle iltisaklı basın yayın kuruluşlarına ilişkin bilgiler, idari soruşturmalar bu veriler arasında yer alıyor.

İDDIANIN GERÇEKLİĞİNİ TEYİD EDİYORUZ

- 'RET' kararlarında tek bir kriter yeterli oluyor mu?

[Yargıtay Ceza Genel Kurulunca](#), Bylock iletişim sisteminin FETÖ/PDY mensupları tarafından oluşturulan ve kullanılan bir ağ olması nedeniyle, başvurucuda bu programın kullanıldığının tespiti halinde kişinin örgütle bağlantısını gösteren delil olduğu için tek başına ret kararını gerektirir. Yine FETÖ/PDY örgüt liderinin çağrısı üzerine destek amacıyla doğrudan veya başka bir bankadan kredi kullanarak Bank Asya'ya para yatırılması örgütle iltisakını ve irtibatını ortaya koyan bir gerekçedir. Bunun yanı sıra bir dosyanın üst amir kanaati esas gösterilerek hazırlandığı görüldüğünde bu kanaat, kapatılan iltisaklı derneğe üyelik, "Kimse yok mu" derneğine yardım edilmesi ya da çocuğunu iltisaklı okula göndermesi tek başına ret gerekçesi olarak hiç görülmedi. Diğer ilgili kurumlardan başlangıçta her bir dosya bazında alınan veriler arasında kişi hakkındaki iddianın gerçekliği teyit edilmediği takdirde bu veri kullanılmıyor.

-84 bin ret kararınızda bu kriterlerin hangileri dikkate alındı. Bir kısıtlım var mı?

Ayrıca reddedilen kararların yüzde 92'sinde adli soruşturma ve kovuşturma bilgisi mevcut olduğu ve yaklaşık yüzde 50'si hakkında ağır ceza mahkemelerince hapis cezası verildiği tespit edildi. 84 bin 800 ret kararındaki başlıca kriterlerden olan FETÖ'nün örgüt içi iletişim aracı "Bylock" programı kullanıcılığı ve mesaj içeriği tespiti yüzde 42, örgüt liderinin belirli tarihlerdeki talimatı sonrası Bank Asya'daki destek mahiyetindeki işlem yapanların oranı ise yüzde 47 olarak gözlemlendi.

25 ARALIK 2013 TARİHİ DİKKATE ALINDI

-Yaptığınız incelemelerde bir milat alıyor musunuz? Mesela 17 Aralık 2013 gibi...

Komisyon inceleme, değerlendirme ve sonuca varma kriterlerini 2014 yılı ilgili MGK kararlarını dikkate alarak belirledi. Ayrıca Bank Asya'nın içinde bulunduğu finansal krizi aşabilmesi için örgüt liderinin 25 Aralık 2013 tarihindeki talimatına istinaden bu bankayı kurtarma amaçlı destek mahiyetinde yapılan para yatırma işlemleri dikkate alındı.

-Komisyon kararlarına karşı itiraz hakkı var mıdır?

OHAL döneminde KHK'lar ile yapılan tedbir işlemlerine karşı yargı yolu kapalıydı. Avrupa İnsan

Hakları Mahkemesi tarafından 12 Haziran 2017 tarihinde vermiş olduğu 'Köksal' kararında, OHAL Komisyonunu etkili iç hukuk yolu olarak kabul ederek, öncelikle Komisyona başvuru yapılmasını müteakiben idari yargı mercileri ve [Anayasa Mahkemesi](#) kararından sonra AİHM'ne başvuru yapılması gerektiğini belirtti. Böylelikle tedbir işlemlere karşı itiraz başvuruları OHAL Komisyonuna yapıldı.

Komisyon kararları tebliğ edilmek üzere kişilerin en son görev yaptığı kurumlara teslim ediliyor, tebligat işlemi bu kurumlar tarafından yapılıyor. Başvurusu kabul edilen kişilerin atama işlemi, ilgisine göre en son görev yapılan kurum ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından yapılıyor. Aynı zamanda bu kişiler geçmişe dönük mali ve sosyal haklarını da geri alabiliyor.

Komisyon ret kararlarına karşı, kararın tebliğinden itibaren 60 içinde Hâkimler ve Savcılar Kurulunca belirlenen Ankara idare mahkemeleri nezdinde ilgilinin en son görev yaptığı kurum veya kuruluş aleyhine iptal davası açılabilir. Bu bağlamda kişilere başlangıçta kapalı olan yargı yolu Komisyon kararından sonra açılmış oluyor.

BERAAT KARARI ALANLAR ÖNCELİKLE İNCELENİYOR

-Çok sık rastlanılan bir eleştiri var. Kişi beraat etmiş ama Komisyon reddetmiş. Bunu bir çelişki olarak görüyor musunuz?

Komisyonca, haklarında takipsizlik ve beraat kararı verilen başvurular öncelikli olarak incelenmektedir. Yargı mercileri tarafından haklarında adli soruşturma ve kovuşturma yapılan başvuru sahipleri bakımından örgüt üyeliği yönünde suç işleyip işlemedikleri veya örgüte yardım edip etmedikleri değerlendirilen cezai bir soruşturma yürütülmektedir. Komisyon tarafından yapılan inceleme ise öncelikle idari bir incelemedir. Bu kapsamda başvuru sahiplerinin örgüt üyeliği ve mensubiyetinin yanında örgütle iltisak ve irtibatının olup olmadığı değerlendirilmektedir. Bu bağlamda Anayasada belirtilen devlete sadakat yükümlülüğü de dikkate alınarak yapılan değerlendirmede, cezai sorumluluğun bulunup bulunmadığından bağımsız olarak karar verilmektedir.

TEMEL YAKLAŞIM ÖRGÜT TALİMATLARI

-Komisyonun gerçekten çok titiz çalıştığını söyleyebilir misiniz?

Komisyon önüne gelen her bir dosyanın, en az bir insana bir aileye karşılık geldiğini çok iyi biliyor. Öncelikle kişinin başvuru dilekçesindeki beyanlarından yola çıkarak, kurum ihraç sebepleri ile birlikte tespit edilen bulgular titizlikle ele alınıyor.

Bunun yanı sıra Komisyon ilgili kurumlar tarafından yapılan çalışma verilerini de incelemektedir. Esas itibariyle FETÖ terör örgütü tarafından mağdur edilen; mesela komşusu ile ortak kullanılan ADSL hatları ve yakınlarına verilen indirimli GSM hatları üzerinden bylock indirme ve kullanma gibi kişilerin haklarının iadesi yönünde çalışılmaktadır. Bu değerlendirmedeki temel yaklaşım örgütün emir ve talimatına göre hareket edilip edilmediğinin tespit edilmesine yöneliktir. Bu değerlendirme sırasında kullanılan bilgi ve belgeler esas veri kaynağı olan 20'den fazla kuruluştan temin edilip analiz edilmesi sonucunda karara yansıtılmaktadır. Yapılan çalışmalar sonucunda verilen kabul kararları ile bugüne kadar 8.400 kişinin görevine iadesi sağlanmıştır.

OHAL Komisyonu kullandığı bilgi işlem ile veri analiz sistemi ve 80'i raportör (hakim, uzman, müfettiş) olmak üzere 250 personeliyle, 93 bin 200 karar da olduğu gibi geriye kalan 33 bin başvuru dosyasında da aynı titizlikle ve kapsamlı bir şekilde inceleme ve değerlendirme yaparak her bir başvuru için gerekçeli kararlarını verecektir.

ŞABAH